

Nghiên cứu về những từ phổ biến trên internet của tiếng Việt và tiếng Trung hiện nay

Lê Thị Vân*

*Học viện Y dược học cổ truyền Việt Nam

Received: 22/11/2024; Accepted: 29/11/2024; Published: 10/12/2024

Abstract: Buzzwords from the Internet have spread throughout popular culture as a result of its growth. It is usual for news terminology to incorporate keywords from the internet. As the advantages of Internet keywords continue to be enjoyed by people, their lives are also being negatively impacted by their use. The primary goal of this article is to draw attention to the drawbacks of utilizing Internet buzzwords in news contexts. It also examines and suggests guidelines for the appropriate usage of these terms in news contexts.

Keywords: Buzzwords from internet, Chinese, Vietnamese

1. Đặt vấn đề

Trong một xã hội mà công nghệ ngày càng bùng nổ, việc lướt internet đã trở thành một phần không thể thiếu trong cuộc sống của con người. Vì nhiều lý do (thói quen sử dụng từ ngữ của con người, ảnh hưởng của các phương ngữ, các thể hệ khác nhau, v.v.) nên ngôn ngữ nói hàng ngày khác với ngôn ngữ trực tuyến. Các từ trên internet cũng xuất hiện và thay đổi theo cách này. Ngôn ngữ là một phạm trù rộng, đặc biệt là về ngôn ngữ trên internet, đến từ nhiều nguồn gốc khác nhau. Do vậy, trong bài viết này chúng tôi chỉ đề cập đến một phạm vi nhỏ của vấn đề đến từ internet, đó là những từ internet mới của tiếng Trung.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Định nghĩa từ mới trên internet

Hiện nay, có một số định nghĩa tiêu biểu như sau trong các nghiên cứu liên quan. Đặng Đan Lương tin rằng: “các từ thông dụng trên internet là ngôn ngữ bàn phím phổ biến được người dùng Internet, chủ yếu là thanh thiếu niên, sử dụng khi trò chuyện”. Dương Hồng Anh đã chỉ ra trong cuốn sách Khám phá mới về ngôn ngữ Internet “các từ thông dụng trên Internet là một nhóm có ảnh hưởng rất lớn đến ngôn ngữ Internet, chúng là một dạng ngôn ngữ nói đặc biệt và những từ độc đáo, sống động, mới mẻ được mọi người sử dụng trong giao tiếp trực tuyến”. Giáo sư Trần Nhất Dân - Đại học Cao Hùng tin rằng các từ thông dụng trên internet là “đề cập đến những từ phổ biến đi kèm với sự xuất hiện của các sự kiện tin tức trong xã hội thực, xuất hiện gần như đồng thời trên internet nhanh chóng trở nên phổ biến cả trong và ngoài internet và có sức sống cực kỳ mạnh mẽ

trong một thời gian ngắn nhưng không tồn tại lâu. Chúng còn được gọi là sấm sét internet - tiếng lóng và những từ nóng trên internet]. Tôn Kiệt của Đại học Nam Kinh đã sử dụng phương pháp phân tích tài liệu và phân tích trường hợp để so sánh sự khác biệt giữa các từ thông dụng trên Internet, ngôn ngữ chung trên internet và ngôn ngữ internet.

Nhìn chung, không có nhiều nghiên cứu cơ bản về định nghĩa của từ thông dụng trên internet, các nhà nghiên cứu đã rút ra những định nghĩa có liên quan nhằm củng cố một số đặc điểm nhất định của từ thông dụng trên internet từ quan điểm và quan điểm nghề nghiệp của chính họ, đồng thời mô tả đại khái các đặc điểm của từ thông dụng trên internet. Nhưng nói chung, sự khác biệt giữa các từ thông dụng trên internet, ngôn ngữ Internet và các từ nóng trên internet vẫn chưa được phân biệt rõ ràng, còn có những bất cập như định nghĩa mơ hồ, không rõ ràng, vẫn còn một số khác biệt cần khẩn trương làm rõ.

2.2. Đặc điểm của từ mới trên internet

Dựa trên những góc nhìn chuyên ngành khác nhau, việc tóm tắt đặc điểm của các từ thông dụng trên Internet cũng khá khác nhau. Từ góc độ ngôn ngữ học, hầu hết các nhà nghiên cứu đều tin rằng các từ thông dụng trên Internet có các đặc điểm như đương đại, xã hội, mới lạ, phổ biến, đơn giản, mang tính giải trí, có thể nhân rộng, phương ngữ và không chuẩn mực. Từ góc độ nghiên cứu giao tiếp, các nhà nghiên cứu tin rằng nó có đặc điểm là nguồn kho ngữ liệu phong phú, phân cấp nhóm người dùng, mục đích sử dụng đa dạng và phạm vi giao tiếp không giới hạn. Một số nhà nghiên cứu cũng tin rằng tính phổ biến và mối liên hệ chặt chẽ với thực tiễn là hai

đặc điểm nổi bật của các từ thông dụng trên internet.

Đặc điểm rõ ràng nhất của các từ trên internet là tính xã hội và tính phổ biến. Bởi vì ngôn ngữ Internet ban đầu được tạo ra theo điều kiện của thời đại con người sử dụng internet. Ngoài ra, những từ phổ biến trên internet còn phụ thuộc vào thời đại, khi thời gian thay đổi những từ mới xuất hiện và những từ cũ biến mất.

2.3. So sánh các từ phổ biến trên mạng tiếng Trung và tiếng Việt

2.3.1. Điểm chung giữa từ mới trên mạng tiếng Trung và tiếng Việt

a) Đối tượng sử dụng chung

Điểm chung đầu tiên mà các từ phổ biến trên internet của Trung Quốc và Việt Nam là chúng được sử dụng bởi cùng một đối tượng là giới trẻ. Dù là tiếng Việt, tiếng Trung hay các ngôn ngữ khác, những từ ngữ phổ biến trên internet đa phần được phát triển dành cho giới trẻ, bởi phần lớn người sử dụng internet đều là giới trẻ. Dưới sự phát triển của công nghệ, được tiếp xúc với internet từ sớm nên đa phần các bạn trẻ đều thích những điều mới mẻ, khám phá bản thân nên thường tìm kiếm những cách thể hiện mới mẻ và tạo ra những từ ngữ mới trên mạng. Theo tác giả quan sát thấy, những từ ngữ internet các bạn trẻ thường xuyên sử dụng thường thường bắt nguồn từ việc dùng theo trào lưu, xu hướng xã hội hoặc tự bản thân sáng tạo để thể hiện phong cách cá nhân và tạo trào lưu.

b) Biểu hiện thường gặp

Cùng với sự phát triển của xã hội ngày nay nhịp sống quá nhanh, áp lực cuộc sống ngày càng gia tăng đã khiến con người gia tăng thêm áp lực. Sử dụng internet đã dần trở thành một thói quen không thể thiếu trong sinh hoạt hàng ngày của nhiều người với nhiều mục đích khác nhau như giải trí, xả stress... Trên internet, cư dân mạng sử dụng các từ, ký hiệu, con số, v.v. trên internet để bày tỏ thái độ, cảm xúc, trạng thái, v.v. Những cách diễn đạt này là điểm chung thứ hai giữa các từ Internet tiếng Trung và tiếng Việt.

c) Điều kiện hình thành chung

Do sự thay đổi nhanh chóng của xã hội, máy tính, điện thoại thông minh và internet ngày càng trở nên phổ biến. Sử dụng Internet như một cách để con người có thể bày tỏ những suy nghĩ của bản thân mà không sợ phải đối diện trực tiếp. Có những người sử dụng Internet để chia sẻ cuộc sống hàng ngày, nhưng

cũng có người dùng Internet để bày tỏ sự bất mãn... từ đó trên không gian mạng xuất hiện vô số các từ ngữ Internet một cách trực tiếp hoặc gián tiếp thuộc nhiều lĩnh vực khác nhau. Mặt khác cùng với sự thuận tiện của Internet cũng giúp cho con người có thể kéo gần khoảng cách với nhau nhiều hơn thông qua các phần mềm được thiết kế riêng, từ đó mức độ cập nhật các từ trên Internet cũng được truyền tải, cập nhật một cách nhanh chóng. Đây là những điều kiện quan trọng để hình thành các từ thông dụng trên Internet.

d) Tiêu chuẩn và đặc điểm phân loại chung

Giống như tiếng lóng internet của Trung Quốc, từ thông dụng trên internet của Việt Nam cũng là một hệ thống ký hiệu đặc biệt và đã trở thành công cụ giao tiếp trên internet. Giống như các từ thông dụng trên internet của Trung Quốc, nó cũng có một loạt đặc điểm như ngắn gọn, nhiều từ ngữ và có lượng khán giả rộng rãi. Qua suy nghĩ và nghiên cứu, tác giả đã phân loại các từ internet phổ biến của Việt Nam, có thể chia các từ internet tiếng Việt thành 4 loại chính giống như các từ internet tiếng Trung: từ internet mới đặt ra, từ internet viết tắt, từ internet kỹ thuật số và từ internet tượng trưng.

2.3.2. Sự khác biệt về từ mới trên Internet giữa tiếng Trung và tiếng Việt

Trung Quốc và Việt Nam có mối liên hệ chặt chẽ với nhau nên có nhiều điểm chung về ngôn ngữ, văn hóa, phong tục, v.v. Dù vậy, tiếng Trung và tiếng Việt vẫn là những ngôn ngữ khác nhau, đại diện cho nền văn hóa của hai nước nên chắc chắn có nhiều điểm khác biệt. Điểm khác biệt lớn nhất là tiếng Trung sử dụng chữ tượng hình còn tiếng Việt sử dụng chữ Latin. Hai ngôn ngữ có hai ký tự khác nhau, ký tự khác nhau và từ thông dụng trên internet khác nhau.

3. Kết luận

Sự xuất hiện và phổ biến của các từ thông dụng trên internet là sản phẩm của thời đại và là yêu cầu tất yếu đối với sự phát triển của ngôn ngữ trong xã hội thông tin. Trong hơn mười năm, các từ thông dụng trên internet đã không ngừng lớn mạnh và phát triển cùng với sự phát triển nhanh chóng của internet, phạm vi và ý nghĩa của chúng cũng không ngừng mở rộng. Ngày nay, một số từ ngữ trên internet đã bắt đầu chuyển từ trực tuyến sang ngoại tuyến, xâm nhập vào báo in và thậm chí cả thị trường... Các bạn trẻ có thể có bầu trời trực tuyến của riêng mình và thoải mái thể hiện cảm xúc. Mọi người có thể tự do

bày tỏ suy nghĩ, cảm xúc và tương tác với người khác trong không gian riêng của mình. Phương pháp diễn đạt của mỗi người rất đa dạng và họ có thể tạo ra một số từ và cụm từ mới để thể hiện cá tính của mình hoặc theo đuổi những cách diễn đạt mới hơn và nhanh hơn. Internet là một phần trong cuộc sống hiện tại của con người và các ngôn ngữ internet phổ biến cũng đã trở thành một phần của tiếng Trung Quốc hiện nay. Vì vậy, các từ thông dụng trên internet ngày càng ảnh hưởng đến lối sống và giá trị của con người.

Nhưng chất lượng của sự vật chỉ là tương đối, và sự xuất hiện của ngôn ngữ internet không phải là không có giá trị, cũng không có tất cả những lợi ích và không có hại. Một số người cho rằng ngôn ngữ Internet là văn hóa rác rưởi và có tác động hủy hoại nghiêm trọng đối với tiếng Trung Quốc truyền thống; nhưng những người khác cho rằng những ngôn ngữ mới nổi này rất sống động, thú vị và nhân văn, đồng thời là sự phát triển thay thế của ngôn ngữ và cập nhật các khái niệm.

Chúng ta nên có thái độ tích cực, bao dung và hiểu biết đối với các từ thông dụng trên Internet và đối xử với chúng một cách khách quan và công bằng. Bởi vì buzzwords internet là ngôn ngữ phổ biến trên internet và có tính sinh động, thú vị, mới mẻ và sinh động nên khi sử dụng trong hoạt động giáo dục và giảng dạy, chúng có thể kích hoạt không khí lớp học và kích thích hứng thú học tập của học sinh. Từ thông dụng trên internet không chỉ phản ánh những thay đổi trong đời sống xã hội về mặt ý nghĩa, ngôn ngữ mà còn thể hiện một xu hướng trong đời sống văn hóa và định hướng giá trị của con người nên có giá trị kép trong ngôn ngữ học và nghiên cứu văn hóa xã hội.

Tuy nhiên, do tính bất quy tắc của ngôn ngữ internet, nó làm tổn hại đến văn hóa truyền thống, không có lợi cho việc kế thừa và phát triển văn hóa truyền thống, do đó, ảnh hưởng của nó đến hoạt động giáo dục, giảng dạy cũng đòi hỏi chúng ta phải suy nghĩ sâu sắc. Có thể nói, những từ ngữ phổ biến trên internet giống như một con dao đôi, nếu sử dụng tùy tiện sẽ gây hiểu lầm và oán giận. Vì vậy, chúng ta không nên sử dụng ngôn từ internet một cách bừa bãi khi giao tiếp. Bạn không thể tùy tiện hiểu được ý nghĩa, cách sử dụng của chúng, v.v. Khi sử dụng chúng, bạn phải sử dụng những từ hợp lý tùy theo tình huống và đối tượng, sử dụng các từ khác nhau cho các đối tượng khác nhau và các cuộc trò chuyện tình huống khác nhau.

Những người tạo ra và sử dụng các từ thông dụng trên internet chủ yếu là những người trẻ dưới 35 tuổi. Nhóm thanh niên khổng lồ này đang trong thời kỳ năng động của cuộc đời, họ là những người nhạy cảm nhất với những thay đổi của xã hội và bốc đồng nhất. Điều này được thể hiện trong ngôn ngữ: tìm kiếm sự mới lạ, tìm kiếm sự khác biệt, tìm kiếm sự đơn giản và tìm kiếm sự sống động. Những từ ngữ phổ biến trên Internet thể hiện cá tính và sức sống trẻ trung của giới trẻ một cách tối đa.

Sự phát triển của từ thông dụng trên internet ngày càng nhận được sự quan tâm và nghiên cứu của xã hội. Trong giai đoạn này, thỉnh thoảng cũng có những lời chỉ trích về các từ thông dụng trên internet, nhưng dòng chính vẫn có thái độ khoan dung và tán thành đối với các từ thông dụng trên internet, và ngày càng có nhiều người dần dần thừa nhận và chấp nhận các từ thông dụng trên internet.

Ngôn ngữ là tấm gương phản ánh đời sống xã hội. Các từ thông dụng trên internet sẽ tiếp tục theo kịp thời đại khi thời thế thay đổi, một số từ thông dụng trên internet này sẽ dần dần được toàn xã hội chấp nhận và trở thành một phần của ngôn ngữ phổ quát, trong khi một số từ thông dụng trên Internet sẽ bị loại bỏ theo sự phát triển của thời đại.

Tài liệu tham khảo

[1] Dương Hồng Anh (2010), *Network Language New Exploration* (tạm dịch: Khám phá mới về ngôn ngữ internet), NXB Nhân dân, Hà Nam.

[2] Hà Văn (2009), *Network Language Types and Norms* (tạm dịch: Phạm vi và loại hình ngôn ngữ mạng), Đại học Sư phạm Thanh Hải.

[3] Lương Lỗi (2013), *Research on Vietnamese Network Slang* (tạm dịch: Nghiên cứu từ ngữ mạng tiếng Việt), Đại học Dân tộc Quảng Tây.

[4] Nông Thực Thuý (2016), *Comparative Study of Vietnamese and Chinese Network Chat Language* (tạm dịch: Nghiên cứu so sánh ngôn ngữ mạng của Việt Nam và Trung Quốc), Đại học Cát Lâm.

[5] Trần Kiệt Vĩ (2008), *Research on Network Slang* (tạm dịch: Nghiên cứu từ ngữ mạng hiện hành), Đại học Quảng Tây.

[6] Nguyễn Thị Khánh Dương (2009), *Network Slang: Vietnamese and English*, Luận văn thạc sĩ ngôn ngữ học, Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh.

[7] Quang Năng Hà (2010), *The Development of Vietnamese Slang in the Post-20th Century*, NXB Khoa học xã hội.